CONCEPT 2.0. ZIENSWIJZE OP BEGROTINGSWIJZIGING 2022 VAN DE DG&J

De voorliggende begrotingswijziging leidt bij ons tot de volgende zienswijze.

1. Algemeen

Wij ervaren het als positief dat ook binnen de Dienst Gezondheid en Jeugd de opvatting is doorgedrongen dat het realistisch begroten de norm dient te zijn. Dat daarbij een geactualiseerde begroting, op grond van de laatste ontwikkelingen wordt voorgelegd aan de gemeenteraden zien wij als een belangrijk onderdeel van het realistisch begroten.

Procedureel willen wij hierover nog wel een opmerking kwijt. Het proces zou sterk verbeterd worden wanneer dergelijke stukken sneller bij de gemeenteraden zouden komen. Wij stellen u dan ook voor om te onderzoeken of er wettelijke belemmeringen zijn om de procedure te versnellen.
Dit kan door de stukken direct na vaststelling in het Dagelijks Bestuur door te sturen naar de griffiers van de betrokken gemeenteraden. De gemeenteraden zouden vervolgens kunnen overwegen om zelf, met behulp en ondersteuning van de griffie, een zienswijze op te stellen. Deze procedure en werkwijze zou beter passen in het duale stelsel.

2. Maatregelen

Het AB heeft zich, samen met de wethouders financiën, gebogen over het begrip realistisch begroten. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een voorstel voor een begrotingswijziging die recentelijk door het bestuur is vastgesteld en gebaseerd is op meer realistische cijfers. Dat dit proces aanzienlijk vergemakkelijkt werd door de hogere rijksbijdrage is vooral een politiek bestuurlijk gegeven. De bestuurders hoefden immers niet meer met de pet in de hand langs de gemeenteraden; het aanzienlijke tekort was immers al grotendeels gedekt door een verhoogde rijksbijdrage. Een vorm van politiek opportunisme waar wij voortdurend tegen hebben geageerd omdat dit schadelijk is en blijft voor de Jeugdhulp.

Overigens zien wij opnieuw dat er voor 10 miljoen aan maatregelen worden genomen die gebaseerd zijn op ongefundeerde stellingen. Het is nog maar de vraag of de impact van de nieuwe inkoop zich in die mate zal manifesteren. Teveel en te vaak moesten wij in de rapportages constateren dat het feitelijke effect niet of slechts zeer moeilijk meetbaar was.

3. Doorwerking na 2023 en verder

In de slotzin van de alinea over de Jeugdhulp constateert het bestuur “dat de hogere bijdrage in de jaren 2022; 2023 en 2024 de hogere kosten zullen overtreffen”. Dat betekent dat wij ons geen zorgen zouden hoeven te maken.
Wij constateren echter dat juist in deze jaren de solidariteit volledig is afgebouwd. Elke gemeente is vanaf dat moment verantwoordelijk voor de kosten die gemaakt worden in zijn gemeente. In dat kader verwachten wij dat elke gemeente zelf zal gaan bepalen op welke wijze de jeugdhulp binnen zijn gemeentegrenzen vorm zal gaan krijgen. Wie betaalt, bepaalt immers. Dit leidt tot de vraag in hoeverre gemeenten de voorgestelde maatregelen willen navolgen.
Wij zijn in dat kader van mening dat wij, de gemeenteraad van Dordrecht, die maatregelen willen overnemen die aantoonbaar bijdragen aan een verbetering van de jeugdhulp en de daarin genoemde doelen van de-medicaliseren en normaliseren. Maatregelen die alleen gericht zijn op het sluitend houden van de (niet meer bestaande regionale) begroting wijzen wij dan ook op voorhand af.

4. Veilig Thuis overdracht naar wijkteams

Wij schrikken van de begrotingswijziging Veilig Thuis. Uit de bijgeleverde stukken leiden wij af dat begrote capaciteit onvoldoende is; dat het aantal normuren lager zijn ingeschaald dan landelijk was aangegeven en de jeugdteams niet of onvoldoende de mogelijk hebben om de taken op te pakken.
De oorzaken van het onvoldoende kunnen overdragen zijn:

- handelingsverlegenheid
- Handelingsonbekwaamheid
- Gebrek aan tijd of gebrek aan prioriteit

(Zie voorbeelden op pagina 7 van de nota Veilig Thuis)

Wij voorzien dat deze problemen het komende half jaar niet zullen worden opgelost. Daarom vragen wij het bestuur met een Plan van aanpak te komen dat realistisch en uitvoerbaar is. Het streven moet daarbij zijn de geconstateerde problemen uiterlijk in 2026 op te lossen.

Wij verhelen daarbij niet dat wij de nodige twijfels hebben bij dit streven. Wij constateren een nijpend personeelstekort in de sector. Daarnaast constateren wij dat het verloop onder het personeel betrekkelijk groot is. Dat daarbij het personeel met de meeste ervaring (en wellicht de beste competenties op dit vlak) daarbij het eerst verdwijnt lijkt ons evident. Arbeidstoeslagen, zoals nu o.m. gegeven aan de vertrouwensartsen, kunnen enig soelaas bieden maar zullen uiteindelijk onvoldoende blijken te zijn.
Onze conclusie is dan ook dat er, naast een incidenteel Plan van Aanpak voor een deelprobleem, een stevig beleidsplan met voldoende middelen dient te komen dat antwoord geeft op de vraag op welke wijze de personeelsproblemen de komende jaren aangepakt gaan worden. Dat daarbij het behoud, dan wel verwerven van personeel met voldoende competenties en ervaring voorop dient te staan, spreekt voor zichzelf.

Dat alles leidt bij ons tot de conclusie dat het extra maatschappelijk werk voor de komende jaren moet worden aangetrokken en dat deze extra inzet niet beperkt blijft voor de komende zes maanden. Daarbij zijn wij van mening dat er gewerkt dient te worden overeenkomstig de landelijk vastgestelde norm-uren.

Tenslotte vragen wij ons af in hoeverre het bestuur zich bewust is geweest van de risico’s die de afgelopen jaren zijn ontstaan. Door bewuste ondercapaciteit hadden er fatale ongelukken kunnen ontstaan. Om die reden vinden wij het dan ook niet verantwoord om de extra inzet eerder af te bouwen dan wanneer er objectief kan worden vastgesteld dat de wijkteams daadwerkelijk in staat zijn de verantwoordelijkheid over te nemen van VT. Het bestuur mag en kan in dit kader niet aan wensdenken doen. Het gaat immers om **de veiligheid** van onze burgers van jong tot oud.

5. Stelselwijziging

Het verbaast ons al enige tijd dat ook nu weer geen enkele aandacht is voor de op handen zijnde stelselwijziging. Het rijk heeft bekend gemaakt over te willen gaan tot een beperkte wijziging, waarbij juist VT zou opgaan in de nog op te richten regionale Veiligheidshuizen. Dit heeft ongetwijfeld gevolgen voor de inhoud en financiering van deze organisatie. Wij hebben hier meermaals aandacht voor gevraagd maar tot op heden geen helder antwoord gekregen. Tot nu toe hoorde wij dat er geen regering was dus niets zou gebeuren; welnu die regering is er inmiddels en zal ongetwijfeld doorgaan met haar Herstelagenda.

Deze Herstelagenda is al enige tijd geleden vastgesteld door de ministerraad. In deze agenda staan een aantal ingrijpende maatregelen voor de jeugdzorg. Wij constateren dat daar tot nu toe in alle talen over gezwegen is. Gezien het aantreden van dit nieuwe kabinet achten wij het nu tijd om op korte termijn de volgende vragen beantwoord te zien:

1. Welke maatregelen worden er voorgesteld en welke gevolgen hebben deze voor het werk op lokaal en regionaal niveau?
2. Op welke wijze werken deze maatregelen door in de bijdrage en begroting van de gemeenten?
3. Wat is de opvatting van het bestuur over deze maatregelen?
4. Wanneer kunnen de gemeenteraden, als eigenaar, hierover hun opvattingen kenbaar maken middels een zienswijze?

6. Gevraagde uitbreiding terecht?

Tot slot stellen wij deze vraag omdat wij constateren dat slechts 70% van de extra middelen wordt ingezet voor het uitvoerende werk van VT. Na afbouw van de tijdelijke functies daalt dit aandeel tot ongeveer 50%. De rest van het geld wordt ingezet voor allerlei overhead taken waarover bij ons vragen leven:

- VT is een onderdeel van de DG&J en dus een onderdeel van de regionale samenwerking van verschillende gemeenten. Deze gemeenten hebben ook een Juridisch Kennis Centrum waar alle juridische diensten worden geleverd aan de deelnemers. Waarom wordt deze juridische kennis niet daar geconcentreerd in plaats weer over allerlei onderdelen de benodigde juridische kennis te spreiden?
- De reden die wordt gegeven voor de uitbreiding van de management assistent is de uitbreiding van teamleiders en managers. Dit leidt bij ons tot de vraag hoeveel managers en teamleiders er werkzaam zijn binnen VT?
- Het nut van een data-analist onderschrijven wij, alleen vragen wij ons hierbij af of deze functie thuishoort bij VT. Binnen de regio hebben wij data-analisten en onderzoekers bij de SOJ en bij het OCD. Het lijkt mij helder en duidelijk wanneer dit de plekken zijn waar de deelnemers hun vragen stellen zodat op een eenduidige en professionele wijze antwoord kan worden gegeven. Als bijkomend voordeel bundelt men de kennis van data-analyse op één plaats.

7. Conclusie

- De gemeenteraad van Dordrecht stemt in met de begrotingswijziging voor de jeugdhulp voor 2022.
- De gemeenteraad van Dordrecht vraagt het AB een heldere visie over het te voeren financieel beleid voor de jaren na 2022 waarbij zij uitgaat van autonomie voor de afzonderlijke gemeenteraden
- De gemeenteraad van Dordrecht kan instemmen met de uitbreiding van het Maatschappelijk werk bij Veilig Thuis voor een periode van maximaal 4 jaar om overdracht van werkzaamheden naar de Wijkteams te realiseren;
- De gemeenteraad verwacht een Plan van Aanpak om deze overdracht te realiseren.
- De gemeenteraad van Dordrecht verwacht een geobjectiveerd advies inzake de overdracht van taken en functies aan het wijkteam voor 2026
- De gemeenteraad van Dordrecht verwacht een stevige beleidsvisie die voorzien wordt van voldoende middelen om de personeelstekorten structureel op te lossen voor de begroting van 2023;
- De gemeenteraad **stemt niet in** met de begrotingswijziging voor VT ten bedrage van € 149.620 ten behoeve van de juridisch adviseur, management

assistent en data analist omdat onvoldoende duidelijk is gemaakt waarom deze werkzaamheden niet op andere wijze in kan worden voorzien.

Cor van Verk
13/01/22